

PAŠMĒKLIS

THOMAS TAYLOR

ILLUSTRĀVO TOM BOOTH

PAŠMĚKLIS

Versta iš
Thomas Taylor
SHADOWGHAST
Walker Books Ltd, London, 2021

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas ir žemėlapis, Thomas Taylor, 2021
© Iliustracijos, Tom Booth, 2021
Pirmą kartą anglų kalba 2021 metais pavadinimu
Shadowghast išleido *Walker Books Ltd*, Londonas, SE11
5HJ, Jungtinė Karalystė.
Lietuvių kalba išleista susitarus su *Walker Books Ltd*,
Londonas, Jungtinė Karalystė.
Visos teisės saugomos.
© Vertimas į lietuvių kalbą, Viktorija Uzėlaitė, 2021
© Lietuviškas vertimas, leidykla „Nieko rimto“, 2023

ISBN 978-609-441-823-5

THOMAS TAYLOR

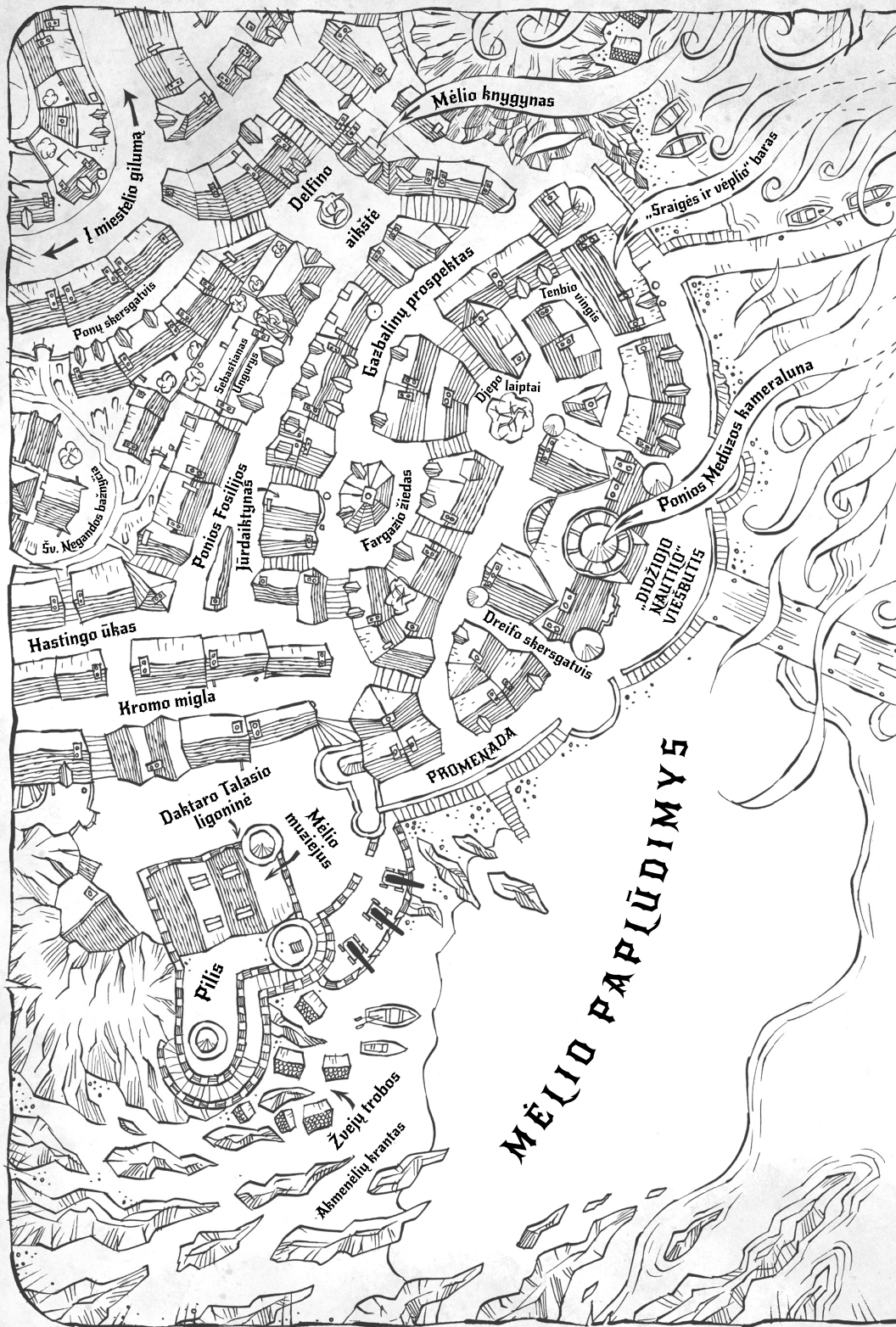
PAŠMĖKLIS

ILIUSTRAVO TOM BOOTH

Iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė

Vilnius
2023

Mėlio knygnas

Miesto giluma

Delfino
alštė

„Sraigės ir vėplio“ baras

Ponių sbergatuis

Gazbatųjų prospektas

Tenbio višpis

Sv. Nėgėmbio bažnyčia

Subastikūnas
Urangis

Djeop
laiptai

Ponios Medizios kameraluna

Ponios Fosilijos
jurdaitynas

Fargato žiedas

„DIDŽIOJO
NAUTILIKO“
VIESŪBŪTIS

Hastingo ūbas

Dreifo sbergatuis

Kromo migla

PROMENADA

Daktaro Talasio
ligoninė

Mėlio
muziejus

Pilis

Zvejų trobos

Akmenaitių brantas

MĒLIO PAPIŪDIMYS

JŪROS MĒĻO ŽEMĒĻAPIS

„Ostro molas”

JŪROS RŪKAS

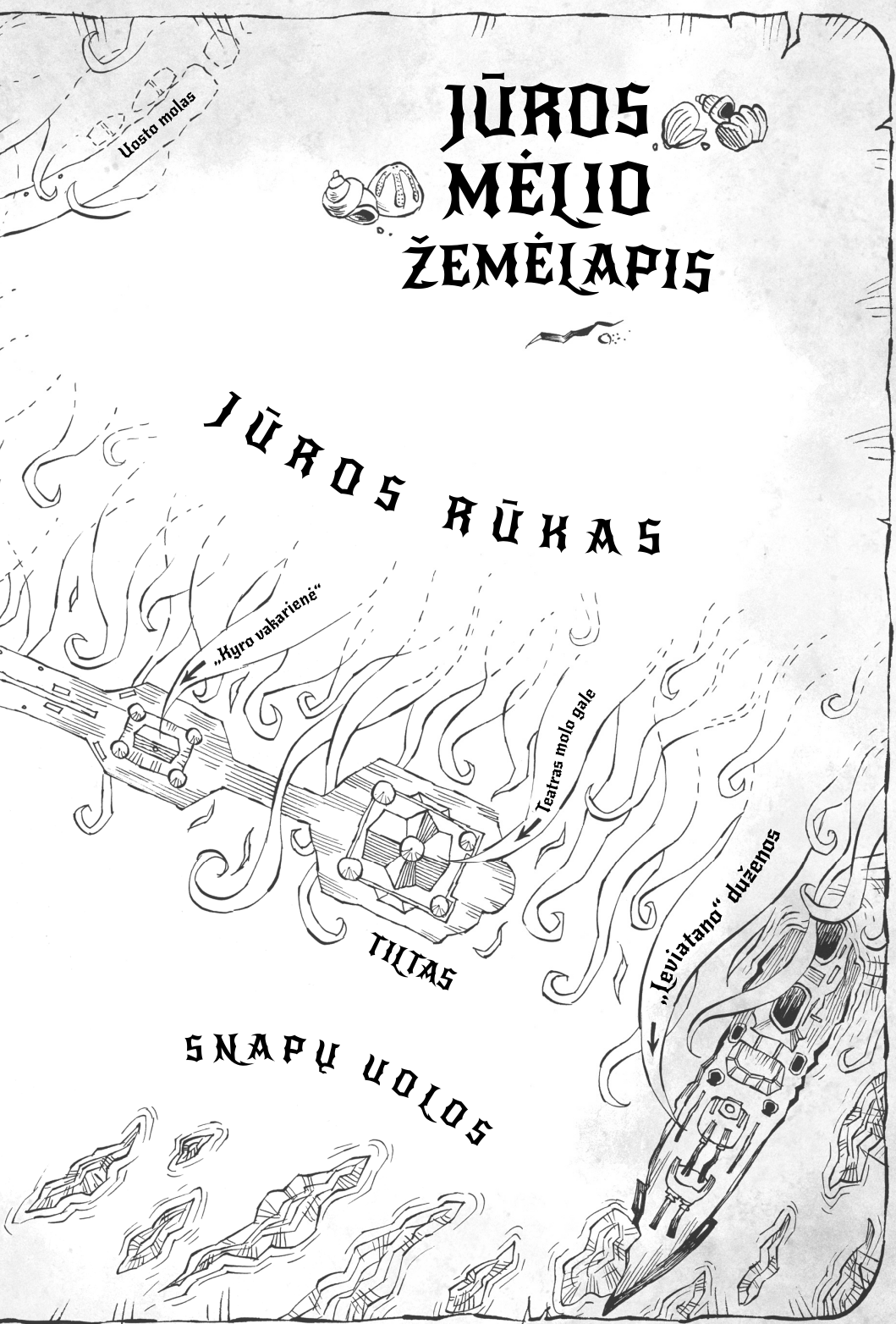
„Hyro vahariene”

Teatras molo gale

TILTAS

„Leviatano” dūzenas

SNAPU VOĻOS

Skiriu Bendžiui – T. T.

VISŲ ŠVENTŲJŲ IŠVAKARĖS

Prisimeni savo pirmąją Vaiduoklių naktį?

Tą pirmą kartą, kai Jūros Mėlyje žiūrėjai nepaprastąjį Helovino spektaklį?

Tą pirmą kartą, kai su draugais ir šeima susirinkote ant molo ir laukdami, kada prasidės burtai, gūžėtės nuo nakties žvarbos ir virpėjote žiūrėdami į kreivažvakių šviesą?

Gali būti, kad sėdėjai tėčiui ant pečių, vienoje rankoje laikydamas keptą obuolį, kitoje – bengališkąją ugnelę. O gal iškišęs galvą iš po jaukaus mamos palto stebėjai, kaip lėlininkas dega žibintą?

Prisimeni, kaip sumirksėjai apakintas ryškios šviesos spindulio?

Prisimeni, kaip keisti dūmai sukuteno nosytę?

Prisimeni, kaip aikčiojai iš nuostabos, lėlininkui rodant šešėlių figūras – fantastiškas formas, slankiojančias, straksinčias ir lakstančias tau virš galvos padūmavusiame rudens ore?

Ar tu tai matei?

O gal pastebėjai ir tą ypatingą šešėlį, sukurtą ne miklių lėlininko rankų?

Šešėlį be šeimininko?

Pakumpusią figūrą, šokinėjančią iš džiaugsmo žibinto šviesos rato pakraštyje? Kai į ją atsigręži, ji būna ne ten, kur manei esant, bet vis neišnyksta, tyko ir medžioja, vieną po kitos grobia lėlininko šešėlines lėles, kol spektaklis baigiasi.

Tada dūmai nuvinguriuoja ir prapuola.

Ir visi šešėliai pradingsta.

Nelieka nė garso, tik šnypščia žibintai, girgžda molas ir šniokščia begalinė jūra.

Na, tai ar prisimeni?

Ar kada matei Pašmėklį?

Bet ką gi aš čia šneku?

Žinoma, nematei!

Ko gero, net negirdėjai apie Vaiduoklių naktį, kreivažvakės ir panašius dalykus.

Nebent jau anksčiau esi buvęs Jūros Mėlyje ir pernelyg daug klausinėjęs. Net jei ir taip, veikiausiai spėjai užmiršti keistus mūsų papročius, susijusius su naktimi, kurią pasaulis švenčia kaip Heloviną. Kaip ir dauguma žmonių tuo metų laiku, tikriausiai uoliai drožinėji moliūgus ir siuviesi kostiumą, taigi nekreipi dėmesio į keistas pajūrio miestelio tradicijas. Taip stropiai stengiesi patikėti goblinais ir vaiduokliais, kad neturi kada jaudintis dėl legendos apie piktąją dvasią, kuri išties gali būti tikra.

Ir tai gerai.

Tau.

Bet jei esi gyvenęs Mėlyje, į viską žiūri kitaip. Jei likai čia po to, kai išvyko vasarotojai, kai spalvingos pajūrio linksmybių iškabos pajuodo žiemai, vadinasi, viską žinai. Taigi trumpėjant dienoms ir ilgėjant šešėliams šiek tiek sparčiau žygiuosi triukšmingomis gatvėmis. O kai pagaliau ateis spalio pabaiga, apsaugai pasistatysi kreivažvakę.

Dėl visa ko.

Jei šiemet Vaiduoklių naktis būtų užmiršta, jei joks lėlininkas mole neuždegtų žibinto ir nesukurtų šešėlių figūrų kaip aukos tamsai. Jei taip nutiktų, žmonės šneka, kad įsižeidęs ir įtūžęs Pašmėklis patrauktų medžioti gyvųjų šešėlių.

Matau, kad šypsaisi.

Tebemanai, kad Pašmėklis tėra kvailas prietaras.

Paprasta šviesų magija ir nieko daugiau.

Bet atmink štai ką: kiekvienoje legendoje glūdi tiesos grūdas. Kartais, kai nusileidus saulei bėgi vis tamsėjančiomis Jūros Mėlio gatvėmis, tau tereikia mažo žiburėlio.

Nebent ta šviesų magija iš tikro yra tamsos magija.

GIMTADIENIO PUSRYČIAI

Kai kurie žodžiai atrodo glaudžiai susiję, ar ne? Pavyzdžiui, „magija“ ir „žibintas“, „keistas“ ir „šešėlis“, „židinys“ ir „pasaka“. Bet šiuo metu, šviesiame ir šiltame viešbučio restorane, geriausiai dera žodžiai „karštas“, „sviestuotas“ ir „sumuštinis“.

Kaip galėjau užmiršti? Juk pusryčių klausimu aš, Herbertas Apelsinas, „Didžiojo Nautilo“ viešbučio radinių biuro valdytojas, esu tikras žinovas. Todėl slepiuosi už milžiniško vazoninio paparčio ir priplojęs nosį prie stiklinės restorano sienos stebiu, kaip virtuvės darbuotojai rikiuoja ant darbastalių skanumynų prikrautus padėklus. Deja, iš gausių žinių man jokios naudos.

Šiandien ypatinga diena ir man prieš akis ruošiami pusryčių pusryčiai; nuo kvapsnių virpa šnervės ir dilgčioja gomurys.

Netiki manim? Ką gi, ateik, prispausk nosį prie lango šalia manosios, pasižiūrėk į kalnus apskrudusių dešrelių, į kumpio bryzelių šūsnius, į kalnus karštų bulvinių blynelių. Į keptus kiaušinius skystais tryniais, į purias tobulai pagardintas kiaušinienes; į medumi glaistytus pievagrybius, į keptus pomidorus ir karštutėles konservuotas pupeles; į šiltus, sviestu apteptus (o taip!) skrebučius; į pintines, prikrautas ką tik iškeptų auksaspalvių bandelių; į vaflius ir klevų sirupą; į spurgas, apibarstytas žėrinčiu cukrumi ir pripildytas šefo ypatingosios aviečių uogienės.

Viso to viduryje, iškilęs virš sidabrinių stalo įrankių, ploniausio porceliano indų, antikvarinių peilių ir šakučių, pūpsa didžiulis krištolinis dubuo, sklidinai prikrautas nuostabaus šventinio aviečių kremo su grietinėle ir viena vienintele cukruota vyšnia viršuje.

Nieko nuostabaus, kad mano stiklas aprasojo! Neabejojau, tavo irgi.

Supranti, šiandien ponios Medūzos gimtadienis. „Didžiojo Nautilo“ viešbučio šeimininkė ponia Medūza senų senovėje paskelbė, kad per jos gimtadienį tiekiami ypatingi pusryčiai ir kviečiami visi – visi – viešbučio darbuotojai.

Pati ponia, žinoma, nedalyvaus. Pastaruoju metu ji virto visiška atsiskyrėle ir niekur nebesirodo. O kai jai į šeštą

aukštą, į asmeninius apartamentus, bus nugabenti pusryčiai – vienas kietai virtas kiaušinis su žiupsneliu maltų kmynų, uždengtas sidabriniu spindinčiu dangteliu, – mes galėsime pulti prie stalų.

Bent jau teoriškai. Tačiau yra vienas keblumas...

– Paskubėkit! – irzliai šūkčioja ponas Moliuskas ir įkyriai komanduodamas pliaukši delnais. – Laikas nelaukia. Kuo greičiau grįšit prie darbo, tuo geriau.

Jam žirgluojant per restoraną, nekantriai sukant ūsą ir laukiant kumpio su bandelėmis, aš atsitupiu po stiklu. Supranti, pusryčius šįryt mums dovanoja ponias Kraken, bet viešbučio vadybininkas ponas Moliuskas sprendžia, kas valgyt pirmi.

Ir kas paskutiniai...

– Bijai, kad nieko negausi? – man už nugaros paklausė moteriškas balsas, ir aš krūptelėjau.

Viešbučio viešnia užklupo mane pasislėpusį už paparčio! Turėčiau atsisukti ir pasiteirauti, ar jai nieko netrūksta, bet negaliu atplėšti akių nuo restorano, kur pusryčių reikalai krypsta liūdna linkme.

Ponas Moliuskas įsitaisė prie geriausio stalo ir moja padavėjams krauti jam į lėkštę dešreles ir kiaušinius. Kitoje restorano pusėje į alkanųjų eilę pradeda rikiuotis kambarinės – netrukus bus pakviestos ir jos.

– Hm, pernai ničnieko negavau! – aiškinu už manęs stovinčiai moteriai. – Užpernai irgi. Galima sakyti, jau tapo

tradicija nepalikti man nė kruopelės ponios Medūzos pusryčių.

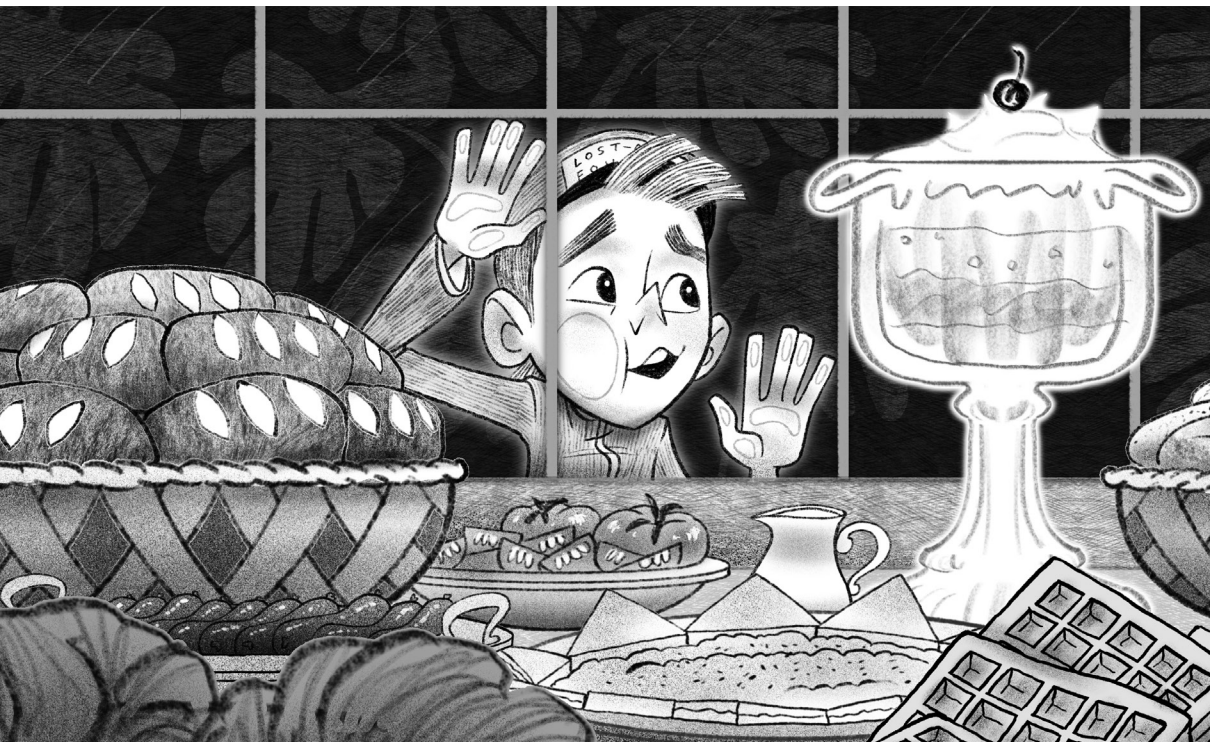
– O, – ištarė balsas. – Kaip gaila.

– Na, *galbūt* gausiu riestainį, – pripažįstu žiūrėdamas, kaip padavėjas vadybininkui prie alkūnės išdėlioja tris sviestu užteptas bandeles. – Jei tik liks. Bet taip nutiko tik kartą, prieš tai jis prasivoliojo porą dienų ir visai sužiedėjo.

– Herbi, šiomet bus kitaip, – patikino balsas. Balsas buvo malonus, priminė tamsų medų, nuo jo kuteno sprandą. – Pažadu.

Pajutau, kaip ranka švelniai pataisė man kepurę, paskui patapšnojo per petį.

Sustingau.

Pusryčių kvapai pasitraukė į šalį, užleido vietą kvėpalų dvelksmui, bet ir tas išnyko man nespėjus gerai pauostyti. Užsigeidžiau dar kartą pajusti tą aromatą. Galop atsigrėžiau, norėdamas pamatyti, su kuo kalbuosi, bet man už nugaros buvo tik paparčio, už kurio lyg ir slėpiausi, lapai. Prasibrovęs pro kibų augalą išėjau į vestibulį pasižiūrėti, kas ten buvo.

Prie registratūros stalo laukė norintieji įsiregistruoti. Viešbučio registratorė Gintarė Gris padavė kelis kambario raktus kresnam skrybėlėtam vyrui raudonu veidu. Šiam už nugaros stovėjo du aukšti vyrai juodais drabužiais, nešini dėžėmis ir lagaminais. Vargu ar kuris nors iš jų galėjo būti malonaus balso ir pasakiško kvapo šeimininkas, tačiau už jų išvydau ketvirtą asmenį.

TURINYS

VISŲ ŠVENTŲJŲ IŠVAKARĖS.....9

GIMTADIENIO PUSRYČIAI.....13

PONAS MURMIS.....19

DŪMAI IR VEIDRODŽIAI.....28

KALIASTRA.....36

VIOLETA.....44

BEŽDŽIONŽUVĖ MIRKSI.....51

NEMATOMA KAUKĖ.....58

VIDURNAKČIO SVEČIAS.....64

KREIVAŽVAKĖS.....70

KAŽKAS VITRINOJE.....77

LĒLININKAS.....86

SPYNOS IR LAUŽTUVAI.....97

VELTUI PAAUKOTOS BULVYTĖS.....104

ŽAIDIMŲ SALONAS.....110

DAIKTAI IŠ DRŪ.....116

PRESTOKADABRA!.....125

SUSIRANGĘS SLIBINAS.....132

FANTASMAGORIJA.....138

SAVANDRĖ.....144

MAŽUMĖLĘ APDUJUSI.....150

MAŠINKRABIS.....157

SLAPTAS KAMBARĖLIS.....162

SEBASTIANO UNGURIO

RAŠTŲ RINKTINĖ.....167

UŽMIRŠTA SKRYBĖLĖ.....174

PRARAJA.....180

SLAPTATAKIAI.....187

ŠVIESA IR TAMSA.....	195
KELRODĖ ŽVAIGŽDĖ.....	201
ŠMĖKLOS IR RYLOS.....	208
ĮSTRIGĘ POŽEMYJE.....	213
VĒPLIUKAS IR CYPLIUKĖ.....	220
RADINIŲ BIURO MŪŠIS.....	225
VAIKŠTANTI NAVIGACIJA.....	232
PAŽADAS.....	238
DAKTARAS TALASIS.....	246
KONSERVUOTAS APELSINAS.....	254
MAGĖS ASISTENTĖ.....	262
ŠIURPŪS KLOUNAI.....	267
DINGĘS ŠEŠĖLIS.....	273
KATINO ANTAKIAI IR KNYGOS SKIRTUKAS.....	279

NUSTĒBSIT GARANTUOTAI!.....286

VAIDUOKLIŅ NAKTIS.....292

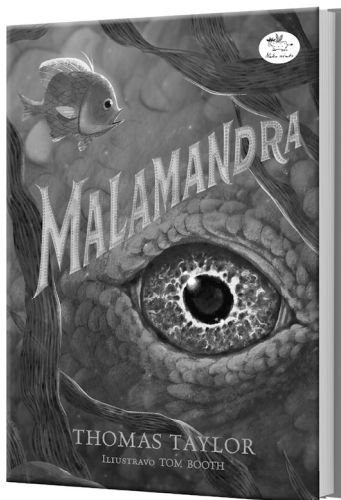
MYGTUKAI IR KIBIRKŠTYS.....298

NĒRA DŪMŅ BE.....308

PELENAI IR PASEKMĒS.....316

NUOSTABUS FASIŪLYMAS.....324

PIRMA „JŪROS MĒLIO LEGENDŲ“ SERIJOS DALIS!

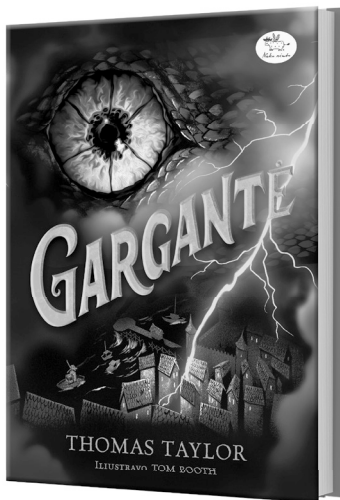

Herbertas Apelsinas, „Didžiojo Nautilo“ viešbučio radinių valdytojas, žino, kad gražinti pamestus daiktus tikriesiems savininkams ne visada paprasta. O jei tas pamestas daiktas – visai ne daiktas, o kuo tikriausia gyva mergaitė?!

Tai, kas nutiko Violetos tėvams prieš dvylika metų, yra šiurpi paslaptis, kurios nežino niekas. Tačiau tai ne vienintelė miestelio mįslė. Jūros Mėlio gyventojai bijo malamandros, siaubingo dantyto ir naguoto padaro, nakties migloje išnyrančio iš jūros. Bijo net ir tie, kurie pabaisa netiki. O kur dar keisti gandai apie malamandros kiaušinį, galintį išpildyti visus troškimus...

Herbertas ir Violeta jaučia, kad šios paslaptys susijusios. Jie ryžtasi panirti į šiurpiai įdomų nuotykį, kad viską išsiaiškintų.

ANTRA „JŪROS MĒLIO LEGENDŪ” SERIJOS DALIS!

Virš Jūros Mēlio pamažu tvenkiasi debesis ir kyla vējas. Miestelio žvejai kalba, kad laukia siaubīga audra, kuriā sukels milžiniška jūru pabaisa. Anot pasakojimū, pabudo Gargantē – šurpi senovinė būtybē, iki šiol miegojusi pajūrio olose. Jūros Mēlio gyventojū laukia galas, jei pabaisa negaus to, ko ieško...

O ko ji ieško? Kalbama apie kažkokī iš jos olos pagrobtā lobī... Hm. Lyg tyčia „Didžiojo Nautilo“ viešbučio radinių valdytojas Herbertas Apelsinas kā tik gavo labai keistā senovinį daiktā, kurio trokšta beveik visi miestelio gyventojai. Ar tai galētū būti TAS lobis? O jeigu taip – tai KAS jī pavogē iš Gargantēs olos? Miestelyje, pilname paslapčių, ītarti galima kiekvienā!

Jūros Mėlis – mažas ir jaukus pajūrio miestelis, tačiau tai nėra paprastas kurortas. Iš tiesų jį gaubia legendos ir paslaptys, kurias pasiryžta išsiaiškinti du vaikai – prieš dvylika metų dingusių tėvų ieškanti Violeta bei viešbučio radinių biuro prižiūrėtojas Herbertas. Šįkart nuotykių ieškotojų dėmesį patraukė sena miestelio legenda apie Pašmėklį – baugią būtybę, grobiančią žmonių šešėlius. Ar tai tikrai tik pasakojimas?

Thomas Tayloras – ne tik britų rašytojas, bet ir dailininkas, iliustravęs pirmąjį knygų apie Hari Poterį leidimą Jungtinėje Karalystėje. T. Tayloras nuo pat mažens žavėjosi vaiduokliais bei pabaisomis, tad užaugęs nusprendė rašyti paslaptingas istorijas vaikams. Knygas apie Jūros Mėlio legendas iliustravo amerikiečių dailininkas Tomas Boothas. Tai trečioji „Jūros Mėlio legendų“ serijos knyga, tačiau kiekvienoje istorijoje – vis naujas įtraukiantis nuotykis, todėl jas galima skaityti ir ne iš eilės. Thomui Taylorui labai patiko rašyti apie bauginančias pajūrio miestelio paslaptis, tad galbūt ateityje sulauksime ir daugiau istorijų.

„JŪROS MĒLIO LEGENDŲ“ SERIJĄ SUDARO:

„Malamandra“

„Gargantė“

„Pašmėklis“

Redaktorė Giedrė Kmitienė
Korektorė Eglė Devižytė
Maketavo Miglė Dilytė
Tiražas 2000 egz.
Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius
Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt

*Matau, kad šypsaisi.
Tebemanai, kad Pašmėklis tėra kvailas prietaras.
Paprasta šviesų magija ir nieko daugiau.
Bet atmintk štai ką: kiekvienoje legendoje glūdi tiesos grūdas. Kartais, kai nusileidus saulei bėgi vis tamsėjančiomis
Jūros Mėlio gatvėmis, tau tereikia mažo žiburėlio.*

Sena Jūros Mėlio legenda byloja apie siaubingą būtybę Pašmėklį, pasirodančią kiekvieną Vaiduoklių naktį. Sakoma, kad jos išvakarėse būtina uždegti kreivažvakes, o lėlininkas turi kaip auką siaubūnui surengti šešėlių teatro pasirodymą. Kitaip niekas neatbaidys Pašmėklio ir įvyks kai kas labai, labai baisaus.

Herbertas ir Violeta ketina viską sužinoti apie šią šurpią legendą. Jų laukia pavojingas ir nepamiršamas nuotykis.

Kitos autoriaus knygos:

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-823-5

9 786094 418235